

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/23632-2
Saksbehandler Trond S Kristiansen

Utvalg	Møtedato
Fylkesutvalget	10.03.2026

Søknad

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fylkesutvalget i Agder fylkeskommune støtter oppstart av prosjektet «Fremtidens Forsvarsindustri Sør» for 2026 med 1,1 millioner kroner som omsøkt.
2. Tilskuddet belastes tidligere inndratte KDD-midler øremerket ordningen «Bedriftsintern opplæring, BIO»
3. Fylkesutvalget ber om at fylkeskommunedirektør går i dialog med prosjekteier før innsendelse av ny søknad for 2027 for å avklare mulig videre finansiering gjennom oppdragsrammen Innovasjon Norge Agder tildeles årlig.

Vedlegg

Søknad_Fremtidens Forsvarsindustri Sør_AFK_vedlegg_110225

Sammendrag

Fylkeskommunedirektøren er positiv til prosjektet «Fremtidens Forsvarsindustri Sør». Derfor foreslås det at Agder fylkeskommune støtter prosjektet med 1,1 millioner kroner for 2026.

Fylkeskommunedirektøren mener videre at prosjektet, før innsendelse ny søknad for 2027, bør avklare muligheten for videre finansiering gjennom oppdragsrammen Innovasjon Norge Agder tildeles årlig fra Agder fylkeskommune.

Saksopplysninger

Agder fylkeskommune har mottatt en søknad (vedlagt) om støtte til prosjektet «Fremtidens Forsvarsindustri Sør» fra et bredt regionalt partnerskap. Partnerskapet består av GCE NODE, DIGIN, UiA, NORCE, MIL, Future Materials NC, MOTION Mandal og Næringsalliansen i Agder. Det søkes om 1,1 millioner kroner for 2026. Prosjektet skal eies av GCE NODE, og ledes av GCE NODE i samarbeid med Digin.

Prosjektet det søkes støtte til har som mål å etablere og videreutvikle et økosystem for kompetanse, innovasjon og vekst innen forsvarsleveranser som bidrar til 2000 arbeidsplasser i Agder innen 2036. En del av denne veksten vil da komme fra teknologier, produkter og tjenester som både vil kunne brukes sivilt og militært (dual-use). Bakgrunnen for prosjektet er den økte satsingen på forsvar både i Norge og andre europeiske land. Langtidsplanen for forsvaret i Norge alene legger opp til om lag 1624 milliarder kroner i samlet forsvarssatsing mot 2036.

Målgruppen for prosjektet er Agder-baserte bedrifter innen teknologi, industri og digitalisering som ønsker

- i) å kvalifisere seg som leverandører til forsvarsmarkedet,
- ii) å øke omsetningen innen forsvarssegmentet.

Disse kobles med regionale aktører som allerede er leverandører til forsvarsindustrien (eksempelvis Umoe Mandal, Kitron, AMV, Oskar Pedersen, Bouvet, Norsap, Axnes, Defendable, KSMV, Newbringer og Nekar), og som har signalisert vilje til å være mentorer for nye selskaper som vil satse på forsvarsindustrien.

«Fremtidens Forsvarsindustri Sør» vil være et kompetanse- og samarbeidsprosjekt over tre år (2026–2028) som mobiliserer bedrifter, klynger (GCE NODE/Digin), akademia (UiA, NORCE, MIL, FMNC) og offentlige aktører for å bygge et varig økosystem innen forsvars- og dual-use-leveranser. Relevante fagmiljøer og myndigheter, eksempelvis Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI), FSi og Forsvarsmateriell, involveres i nettverk og arrangementer. Prosjektet retter seg mot alle bedrifter i Agder, med mål om å senke inngangsbarrieren ved kompetanseheving og samarbeid.

Arbeidet i Fremtidens Forsvarsindustri Sør planlegges foregå i seks arbeidspakker. Disse er:

1. **Kartlegging** (GCE NODE/DIGIN). Arbeidspakken gjør en kartlegging av bedrifter som er aktive i forsvarsmarkedet og bedrifter som ønsker å bli leverandør på Agder.
2. **Leverandørnettverk og økosystem** (GCE NODE/DIGIN). Etablere et regionalt leverandørnettverk som kobler bedrifter med private og offentlige aktører, med mål om å posisjonere Agderregionen som en sentral bidragsyter til den nasjonale forsvarsindustrien ved å levere opplæring og kompetanseheving.
3. **Temadager 2026 - Fremtidens forsvar og «dual-use»** (GCE

NODE/DIGIN/MOTION). Mål om å sette retning for prosjektet og gi kritiske innsikter til deltakerbedrifter og partnere.

4. **Mentorprogram** (GCE NODE/DIGIN). Programmet vil gi nye bedrifter rask tilgang til beste praksis, nettverk og kjøperdialog og omsetter kompetanse til kontrakter og arbeidsplasser.
5. **Kompetanseheving**. Arrangere felles workshops/seminarer og erfaringsutveksling («best practice») for å øke kunnskapen om forsvarsrelaterte krav, sertifiseringsprosesser og sikkerhetsprosedyrer.
6. **Kompetanse- og testgap** dokumenteres i fellesskap og adresseres i samarbeid med regionale forsknings-, utdannings- og testmiljøer (UiA/NORCE/MIL/FMNC). Dette danner grunnlaget for felles kompetanse- og utviklingsprosjekter.

Prosjektet ledes av GCE NODE i samarbeid med Digin. Prosjektleder er ansatt i GCE NODE. For å sikre leveranser som treffer behovene til alle interessenter, vil prosjektet rapportere til en referansegruppe i tillegg til de finansierende aktørene. Referansegruppen vil bestå av nøkkelbedrifter, prosjektpartnere og de finansierende aktørene (som observatører).

Prosjektet har for 2026 et budsjett på 5,95 millioner kroner. Finansieringen er som følger:

Finansieringskilde	Beløp [1 000 NOK]
Aust-Agder Utviklings og Kompetansefond (AAUKF)	750
Sørlandets kompetansefond (SKF)	2 000
Agder fylkeskommune	1 100
Annen prosjektfinansiering	600
Egeninnsats timer (Bedrifts- og FoU-timer))	1 500
SUM	5 950

For hele prosjektperioden er finansieringsplanen som følger:

Finansiering	2026		2027		2028	
	Beløp	Prosent	Beløp	Prosent	Beløp	Prosent
AAUKF (Januar til desember) - Bevilget	750,000	13%	750,000	9%	650,000	7%
SKF (Januar til desember) - Bevilget	2,000,000	34%	2,900,000	36%	2,400,000	27%
Agder fylkeskommune (April til desember)	1,100,000	18%	1,200,000	15%	1,000,000	11%
Annen prosjektfinansiering* (April til desember)	600,000	10%	300,000	4%	1,500,000	17%
Bedrifts- og FoU timer (Januar til desember)	1,500,000	25%	2,200,000	28%	2,400,000	27%
Deltakeravgift/partner	-	0%	600,000	8%	1,000,000	11%
Total	5,950,000	100%	7,950,000	100%	8,950,000	100%

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren er positiv til prosjektet. Spesielt viktig er det at flere sentrale regionale industriaktører og kompetansemiljøer i Agder sammen stiller seg bak et felles prosjekt. Dette er aktører som GCE NODE, DIGIN, UiA, NORCE, MIL, Future Materials NC, MOTION Mandal og Næringsalliansen i Agder. Samtidig er det bra at sentrale regionale selskap, som allerede er leverandører til forsvarsindustrien, har signalisert vilje til å være mentorer for andre som vil satse på forsvarsindustrien.

Prosjektet retter seg inn mot teknologier, produkter og tjenester som både vil kunne brukes sivilt og militært (dual-use). Dette gjør at prosjektet ikke bare har forsvarsindustrien som mål, men også kan styrke industrien på Agders evne til å levere produkter og tjenester innenfor en rekke andre næringer. Næringer hvor erfaringer og utfordringer fra krav og spesifikasjoner fra forsvarsindustrien kan være en styrke. Det er et tre-årlig prosjekt med en overordnet målsetting om at prosjektet skal *bidra til 2000 arbeidsplasser i Agder innen 2036*. Målet er å *bygge et varig økosystem innen forsvars- og dual-use-leveranser*. Ifølge søknaden vil det skje gjennom å etablere *et regionalt leverandørnettverk som kobler*

bedrifter med private og offentlige aktører (Arbeidspakke 2). Hvordan dette regionale leverandørnettverk/økosystemet skal organiseres og finansieres etter 2028 vil være avgjørende for om prosjektet vil kunne lykkes med sine målsettinger.

Fylkeskommunedirektøren mener at det trengs avklaringer om hvordan prosjektet skal kunne videreføres. Et leverandørnettverk/økosystem som er beskrevet i søknaden har mange likhetstrekk med en klynge. Dette gjør det problematisk med offentlig støtte. Spesielt utfordrende blir det når det i søknaden står at prosjektet *eies av GCE NODE, og ledes av GCE NODE i samarbeid med Digin*. Både GCE NODE og Digin får i dag klyngestøtte fra Agder fylkeskommune. Etableringen av «Fremtidens Forsvarsindustri Sør» som et leverandørnettverk/økosystem med et slikt eierskapet gjør det vanskelig for både Agder fylkeskommune og Innovasjon Norge å støtte initiativet ut over prosjektperioden.

Agder fylkeskommune og Innovasjon Norge har begge pr i dag også utfordringer med egnede støtteordninger for å støtte prosjektet «Fremtidens Forsvarsindustri Sør» slik det omtales i søknaden. Fylkeskommunen har mulighet til å bruke inndratte KDD midler øremerket «Bedriftsintern opplæring, BIO). Fylkeskommunedirektøren foreslår at disse midlene brukes til å støtte oppstart av prosjektet for 2026.

Fylkeskommunedirektøren mener, før en eventuell søknad til Agder fylkeskommune i 2027 og 2028, at prosjektet «Fremtidens Forsvarsindustri Sør» i samarbeid med administrasjonen i Agder fylkeskommune og Innovasjon Norge Agder finner måter for:

- Hvordan prosjektet best kan innrettes for å kunne få videre offentlig finansiering i 2027 og 2028.
- Hvordan et mulig fremtidig leverandørnettverk/økosystem best skal kunne organiseres og finansieres.

Et slikt samarbeid vil være avgjørende for hvordan offentlig støtte kan bidra i finansieringen gjennom hele prosjektperioden, samt hvordan et mulig fremtidig leverandørnettverk/økosystem best kan innrettes. Fylkeskommunedirektøren ønsker å understreke at målet med dette samarbeidet er å nå prosjektets målsetting om å *etablere og videreutvikle et økosystem for kompetanse, innovasjon og vekst innen forsvarsleveranser som bidrar til 2000 arbeidsplasser i Agder innen 2036*.

Regionplan Agder 2030

Prosjektet er i tråd med målsetningen i Regionplan Agder 2030 om at «nøkkelen til å nå felles mål er å videreføre og forsterke det gode samarbeidet i et regionalt partnerskap. Samarbeidet skal kjennetegnes av kunnskapsbasert praksis, som tar utgangspunkt i et felles utfordringsbilde og kobler kompetanse fra erfaring, forskning og medvirkning.»

Økonomiske konsekvenser

Det brukes 1,1 millioner kroner fra «Bedriftsintern opplæring, BIO» til å støtte prosjektet Fremtidens Forsvarsindustri Sør for 2026.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren foreslår at fylkesutvalget støtter prosjektet «Fremtidens Forsvarsindustri Sør» for 2026 med 1,1 millioner kroner. Tilskuddet foreslås dekket av tidligere inndratte KDD midler øremerket BIO ordningen. Fylkeskommunedirektøren foreslår at administrasjonen går i dialog med prosjektet før innsendelse av ny søknad for

2027 for å avklare mulig videre finansiering gjennom oppdragsrammen Innovasjon Norge tildeles årlig fra Agder fylkeskommune.

Kristiansand, 24.02.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
fylkesdirektør for næring, plan og kultur